

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-29(7)/16/AnŁ

Warszawa, 25 maja 2016 r.

DECYZJA DIH-1/53/2016

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 23), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 oraz art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678, z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Lucyny Danek prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Lucyna Danek PRONATURES w Górnej Wsi od decyzji Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Krakowie z dnia 15 stycznia 2016 r. (nr akt: WŻ.8361.190.2015), którą została wymierzona kara pieniężna w wysokości 800,00 zł (słownie: osiemset złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu jednej partii „Nowozelandzkiego miodu manuka UMF”, 15+ UMF, á 500 g, o łącznej wartości 1095 zł, wyprodukowanego przez: NZ Health Naturally Ltd, New Zealand, importowanego przez: PRONATURES Bartłomiej Danek, ul. Orzechowa 5, 32-091 Górna Wieś, nieodpowiadającej wymaganiom jakości handlowej określonym w przepisach o jakości handlowej, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach od 28 lipca do 3 sierpnia 2015 r. przez inspektorów reprezentujących Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Krakowie – zwanego dalej również „*Małopolskim WIIH*” – zgodnie z upoważnieniem do przeprowadzenia kontroli nr R 005093, w placówce ze sprzedażą artykułu spożywczego – miodu w Górnej Wsi przy ul. Orzechowej 5, należącej do przedsiębiorcy Lucyny Danek prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Lucyna Danek PRONATURES w Górnej Wsi – zwanej dalej również „*stroną*” – pobrano do badań próbkę z jednej partii „Nowozelandzkiego miodu manuka UMF”, 15+ UMF, á 500 g, składającej się z pięciu opakowań, w cenie 219 zł/op., o łącznej wartości 1095 zł, oznaczonej następującymi informacjami: „data produkcji” 31/03/2015, „data przydatności do spożycia” 31/03/2020, nr partii „C 5 T”, „producent: NZ Health Naturally Ltd, New Zealand”, „Importer: PRONATURES Bartłomiej Danek, ul. Orzechowa 5, 32-091 Górna Wieś”, „skład: 100% nowozelandzki naturalny miód Manuka UMF” – zwanej dalej: „*miodem manuka*”.

Jednocześnie zabezpieczono i pozostawiono w kontrolowanej placówce próbkę kontrolną. Próbka i próbka kontrolna zostały pobrane w uzgodnieniu z kontrolowanym przedsiębiorcą, w ilościach po dwa opakowania, to jest w ilościach niezbędnych do przeprowadzenia badań i reprezentujących ww. partię produktu, zgodnie z dyspozycją art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 148 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o Inspekcji Handlowej”.

Przedsiębiorca Lucyna Danek prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Lucyna Danek PRONATURES w Górnej Wsi wyjaśniła, że importerem miodu manuka był jej zmarły mąż, który prowadził jednoosobową firmę pod nazwą „PRONATURES Bartłomiej Danek”. Wyjaśniła ponadto, że nie importuje ona miodu manuka, ale wprowadza ten produkt na rynek detaliczny poprzez sprzedaż internetową oraz w sklepie konwencjonalnym.

Powyższe czynności udokumentowano w: protokole kontroli z 3 sierpnia 2015 r. (nr akt kontroli: WŻ.8361.190.2015) z dwoma załącznikami, protokołach pobrania próbki z 28 lipca 2015 r. nr 008906 oraz nr 008663. Do akt kontroli dołączono kopię etykiety.

Badania ww. próbki miodu manuka zostały przeprowadzone przez akredytowane Laboratorium Kontrolno-Analityczne Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Olsztynie (akredytacja Polskiego Centrum Akredytacji nr AB 433), zwane dalej „Laboratorium w Olsztynie”.

Analiza wykonana według pkt IX załącznika do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 stycznia 2009 r. w sprawie metod analiz związanych z dokonywaniem oceny miodu (Dz. U. Nr 17, poz. 94 z późn. zm.), wykazała, że liczba diastazowa w próbce wynosiła 4,3 (niepewność wyniku 0,5), przy wymaganiach nie mniej niż 8, które zostały określone w załączniku do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 października 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej miodu (Dz. U. Nr 181, poz. 1773 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie jakości handlowej miodu”. Powyższe udokumentowano w sprawozdaniu z badań nr 407/2015 sporządzonym 9 września 2015 r. – zwanym dalej „sprawozdaniem z badań 407/2015”.

Pismem z 25 września 2015 r. strona została zapoznana z wynikami badań laboratoryjnych oraz poinformowana o prawie do złożenia wniosku o przebadanie próbki kontrolnej. Strona poinformowała Małopolskiego WIIH w korespondencji elektronicznej z 29 października 2015 r., że „nie decyduje się na badanie próbek kontrolnych”.

Pismem z 3 grudnia 2015 r., Małopolski WIIH zawiadomił stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia jej kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r., poz. 678 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, z tytułu wprowadzenia do obrotu jednej partii miodu manuka nieodpowiadającej jakości handlowej. Organ poinformował też o prawie do wypowiedzenia się co do zebranych w sprawie dowodów i materiałów.

W toku postępowania administracyjnego strona przekazała pismo z 16 grudnia 2015 r., w którym stwierdziła, że zakwestionowane produkty pochodziły z partii towaru wprowadzonej do obrotu przez firmę jej zmarłego męża, zaś w chwili obecnej (tj. od 6 maja

2015 r. – przyp. Prezesa UOKiK na podstawie danych z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej) strona prowadzi działalność na własne nazwisko i wprowadzane do obrotu towary są prawidłowo oznakowane i właściwej jakości.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 15 stycznia 2016 r. (nr akt kontroli: WŻ.8361.190.2015), Małopolski WIIH wymierzył stronie karę pieniężną w wysokości 800,00 zł (słownie: osiemset złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu jednej partii miodu manuka nieodpowiadającej wymaganiom jakości handlowej określonym w przepisach o jakości handlowej.

Pismem z 15 lutego 2016 r. strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – zwanego dalej również „Prezesem UOKiK” – odwołanie od ww. decyzji zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że wprowadzony do obrotu miód manuka nie odpowiada jakości handlowej z uwagi na niższą niż wymagana wartość liczby diastazowej. Zaskarżonej decyzji strona zarzuciła także naruszenie art. 7 Kpa w związku z art. 77 Kpa poprzez niezgromadzenie w sprawie w sposób wyczerpujący materiału dowodowego pozwalającego na stwierdzenie okoliczności istotnych dla sprawy i niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych związanych ze sprawą, polegających na prawidłowym ustaleniu właściwości przedmiotowej partii miodu. Strona podniosła, iż z informacji pozyskanych przez nią po wydaniu decyzji wynika, iż badania tożsamej partii miodu C 5 T prowadzone w ramach czynności kontrolnych u innego importera (byłego współnika męża) przez Małopolskiego WIIH dały prawidłowy wynik liczby diastazowej. Strona powołując się na dokumenty uzyskane od tego przedsiębiorcy podała w wątpliwość prawidłowość wyniku badania przeprowadzonego w niniejszej sprawie. Strona załączyła do odwołania dowody poświadczające, zdaniem strony, odpowiednie właściwości miodu, pozwalające na wprowadzenie do obrotu (oba dokumenty w formie kopii niepoświadczonych za zgodność z oryginałem), to jest:

- sprawozdanie z badań laboratoryjnych „Laboratory Test Report” wystawiony 9 kwietnia 2015 r. przez Analytica Laboratories Ltd. w Nowej Zelandii,
- certyfikat „Health Certificate for Import of Honey and Other Apiculture Products Intended for Human Consumption” nr NZL2015/1 010/290415 wystawiony przez władze Nowej Zelandii.

Strona stwierdziła, że dotychczas nie wносиła ona o powtórzenie przeprowadzonych badań laboratoryjnych, gdyż nie posiadała wiedzy o wskazanych powyżej okolicznościach faktycznych. Względnie, zdaniem strony, należało uznać, że wystąpienie nieprawidłowej liczby diastazowej miało charakter losowy.

W konsekwencji strona wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji o wymierzeniu kary pieniężnej i umorzenie postępowania w sprawie, względnie o uchylenie decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji.

Pismem z 7 marca 2016 r. Prezes UOKiK poinformował stronę, iż przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa prawo do zapoznania się z aktami

sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień w wyznaczonym terminie.

Pismem z 8 kwietnia 2016 r. Prezes UOKiK wezwał stronę do wyjaśnienia na piśmie, czy stwierdzenie na stronie 3 odwołania o treści: „Dotychczas odwołująca nie wносиła o powtórzenie przeprowadzonych badań laboratoryjnych, gdyż nie posiadała wiedzy o wskazanych powyżej okolicznościach faktycznych” należy traktować jako wniosek strony o zbadanie próbki kontrolnej miodu manuka.

Strona w piśmie z 9 maja 2016 r. wniosła o niewykonywanie badania próbki kontrolnej. Jednocześnie, w razie gdyby organ nie znalazł podstaw do uchylenia zaskarżonej decyzji, strona przedstawiła okoliczności, które jej zdaniem winny przesądzać o zmianie lub uchyleniu decyzji i odstąpieniu od wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej, tj.:

- prowadzenie działalności za ledwie od maja 2015 i przejęcie jej przez stronę od jej zmarłego nagle męża, który sprowadził do Polski zakwestionowaną partię miodu manuka, podczas gdy strona nie posiadała wiedzy na temat właściwości tego produktu i sposobu jego przechowywania;
- trudna sytuacja życiowa i finansowa strony.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.02.2002, s. 1, z późn. zm.) – zwanego dalej „*rozporządzeniem nr 178/2002*”, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. W myśl art. 17 ust. 2 tego rozporządzenia, państwa członkowskie wprowadzają w życie prawo żywnościowe oraz monitorują i kontrolują przestrzeganie przez podmioty działające na rynku spożywczym i pasz odpowiednich wymogów prawa żywnościowego na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji. W tym celu Państwa Członkowskie zachowują system oficjalnych kontroli i innych działań stosownych do okoliczności, z uwzględnieniem informowania opinii publicznej o bezpieczeństwie i ryzyku związanym z żywnością i paszami, nadzorem nad bezpieczeństwem żywności i pasz oraz innych działaniach monitorujących, obejmujących wszystkie etapy produkcji, przetwarzania i dystrybucji. Państwa Członkowskie ustanawiają również zasady dotyczące środków i kar mających zastosowanie w przypadku naruszenia prawa żywnościowego i paszowego. Ustanowione środki i kary powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

W myśl przepisu art. 8 ust. 1 rozporządzenia nr 178/2002, prawo żywnościowe ma na celu ochronę interesów konsumentów i powinno stanowić podstawę dokonywania przez

konsumentów świadomego wyboru związanego ze spożywaną żywnością. W szczególności, zgodnie z art. 16 tego rozporządzenia, etykietowanie, reklama i prezentacja żywności nie może wprowadzać konsumentów w błąd.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Definicja jakości handlowej zawarta w art. 3 pkt 5 ustawy o jakości handlowej obejmuje cechy artykułu rolno-spożywczego w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania artykułów rolno-spożywczych, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Rozporządzenie w sprawie jakości handlowej miodu określa w załączniku szczegółowe wymagania fizykochemiczne miodu. Zgodnie z tym załącznikiem, liczba diastazowa (wg skali Schade) miodu powinna wynosić nie mniej niż 8, z wyjątkiem miodu piekarniczego (przemysłowego), z tym że nie mniej niż 3- w miodzie z naturalnie niską aktywnością enzymów oraz zawartością HMF nie większą niż 15 mg/kg.

Zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na podstawie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

Organ może odstąpić od wymierzenia ww. kary pieniężnej w przypadku niskiego stopnia szkodliwości czynu, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu (art. 40a ust. 5c ww. ustawy).

W niniejszej sprawie, badania próbki z jednej partii miodu manuka pobranej w punkcie handlowym w Górnej Wsi prowadzonym przez przedsiębiorcę Lucynę Danek prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Lucyna Danek PRONATURES w Górnej Wsi wykazały niezgodność z wymaganiami przepisów o jakości handlowej określonych w załączniku do rozporządzenia w sprawie jakości handlowej miodu z uwagi na zaniżoną liczbę diastazową (stwierdzono 4,3 przy wymaganiach nie mniej niż 8). Analizy te zostały wykonane w akredytowanym laboratorium urzędowej kontroli żywności, tj. ww. Laboratorium w Olsztynie, oraz udokumentowane w sprawozdaniu z badań nr 407/2015. Strona nie wniosła o zbadanie zabezpieczonej próbki kontrolnej. W związku z powyższym,

Małopolski WIIH na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej wymierzył stronie karę pieniężną w wysokości 800,00 zł (słownie: osiemset złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu jednej partii miodu manuka nieodpowiadającej wymaganiom jakości handlowej określonym w przepisach o jakości handlowej.

W opinii Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji prawidłowo wskazał stronę jako podmiot odpowiedzialny za wprowadzenie do obrotu miodu manuka w ww. skontrolowanej placówce, ponieważ każdy podmiot w podległym mu przedsiębiorstwie ma prawny obowiązek zapewnienia zgodności żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów, co wynika z art. 17 ust. 1 rozporządzenia nr 178/2002. Organ odwoławczy podtrzymał również ocenę przesłanek do wymierzenia kary pieniężnej dokonaną przez organ pierwszej instancji zgodnie z art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej. Wysokość tej sankcji – kwota 800 zł - mieściła się w granicach określonych przepisem art. 40a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy, gdyż nie przekroczyła pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie miodu manuka o łącznej wartości 1095 zł do obrotu, tj. kwoty 5475 zł (por. interpretacja pojęcia „wartości korzyści majątkowej” w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 17 listopada 2010 r., sygn. akt: VI SA/Wa 1652/10) oraz nie była niższa niż 500 zł.

W złożonym odwołaniu strona podniosła zarzut popełnienia błędu w ustaleniach faktycznych, polegającego na przyjęciu, że przedmiotowy miód manuka nie odpowiadał jakości handlowej z uwagi na niższą niż wymagana wartość liczby diastazowej.

Prezes UOKiK rozpatrzył materiał dowodowy zgromadzony w sprawie przez organ pierwszej instancji i stwierdził, że materiał ten, a w szczególności sprawozdanie z badań nr 407/2015, dawał wystarczającą podstawę do uznania, że próbka miodu manuka reprezentatywna dla badanej partii nie spełnia wymagań określonych w przepisach załącznika do rozporządzenia w sprawie jakości handlowej miodu.

Prezes UOKiK przeanalizował oba dokumenty, które strona przekazała wraz z odwołaniem na okoliczność wykazania właściwej jakości handlowej miodu manuka i stwierdził, że żaden z nich nie zawiera (wbrew twierdzeniu na str. 4 odwołania) wyniku badania liczby diastazowej. Nie zawierają też żadnego innego parametru, który został przyjęty przez ustawodawcę w załączniku do rozporządzenia w sprawie jakości handlowej miodu jako podstawowy wskaźnik jakości handlowej miodu. Sprawozdanie z badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez Analytica Laboratories Ltd. przedstawia wyłącznie wyniki analiz w zakresie parametrów MG oraz UMF, które nie zostały wymienione w załączniku do rozporządzenia. Z uwagi na powyższe Prezes UOKiK uznał, że dowody przedstawione przez stronę nie stanowią kontrdowodu dla sprawozdania z badań nr 407/2015, które świadczy o niezgodności miodu manuka z przepisami pod względem liczby diastazowej.

Strona podniosła, iż z informacji pozyskanych przez nią po wydaniu decyzji wynika, iż badania tożsamej partii miodu C 5 T przeprowadzone przez Małopolskiego WIIH w ramach czynności kontrolnych u innego przedsiębiorcy wykazały prawidłowy wynik liczby diastazowej. Prezes UOKiK stwierdził, że twierdzenie to nie zostało poparte żadnym

dowodem, zaś Małopolski WIIH wyjaśnił w piśmie z 26 lutego 2016 r. (pismo przekazujące odwołanie do rozpatrzenia Prezesowi UOKiK), że w firmie, na którą powołano się w odwołaniu pobrano próbki miodu manuka oznaczonego datą minimalnej trwałości 15.01.2020 i numerem partii „A5D” – a więc produktu o innej dacie minimalnej trwałości i innym numerze partii niż miód w przedmiotowej sprawie, który był oznaczony datą minimalnej trwałości 31.03.2020 oraz numerem partii C 5 T. W dniu przekazywania niniejszych wyjaśnień Małopolski WIIH nie posiadał jeszcze wyników badań laboratoryjnych. Z kolei Prezes UOKiK z urzędu posiada wiedzę, że badania ww. miodu z partii A5D wykazały niezgodność z przepisami liczby diastazowej. Biorąc powyższe pod uwagę, organ drugiej instancji nie uznał za udowodnione twierdzeń strony, iż badania partii miodu manuka tożsamej z zakwestionowaną wykazały prawidłową liczbę diastazową.

Niezależnie od powyższego należy zaznaczyć, że nawet gdyby w toku innej kontroli stwierdzono prawidłowe parametry miodu manuka z tej samej partii co zakwestionowana w niniejszej sprawie, to w postępowaniu administracyjnym prowadzonym w oparciu o przepis art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej nie było potrzeby zgromadzenia dodatkowych dowodów, np. poprzez porównywanie otrzymanego wyniku z wynikami uzyskanymi w toku innych kontroli, nawet jeśli – teoretycznie – pochodziły z tej samej partii produkcyjnej. Kontrola Małopolskiego WIIH dotyczyła bowiem działalności przedsiębiorcy Lucyny Danek prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Lucyna Danek PRONATURES w Górnej Wsi oraz oceny jakości handlowej tej części partii produkcyjnej miodu manuka, która znajdowała się w kontrolowanej placówce. Kontrolowany przedsiębiorca był odpowiedzialny za zgodność oferowanego konsumentom miodu manuka z przepisami prawa określonymi m.in. w rozporządzeniu w sprawie jakości handlowej miodu także w sytuacji, gdy to nie on sprowadził produkt z Nowej Zelandii, a jego działalność gospodarcza polegała na detalicznej odsprzedaży miodu. Odpowiedzialność za produkt żywnościowy dotyczy wszystkich przedsiębiorców w łańcuchu handlu żywnością zgodnie z regułą ustaloną w art. 17 ust. 1 rozporządzenia nr 178/2002.

Małopolski WIIH zebrał wiarygodny dowód w postaci sprawozdania z badań 407/2015 na okoliczność faktycznych parametrów fizyko-chemicznych przedmiotowego miodu manuka. Należy też podkreślić, że strona nie skorzystała z prawa do przebadania próbek kontrolnych ww. miodu w momencie, kiedy miała ku temu możliwość, stosownie do obowiązujących przepisów ustawy o Inspekcji Handlowej. W wyroku z dnia 4 lipca 2012 r. (sygn. akt II GSK 916/11), Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że: *próbka kontrolna towaru, o której mowa w art. 28 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, która jest pobierana równocześnie z próbką produktu w celu przeprowadzenia przez organ badania jakości produktu, co do zasady, stanowi jedyny materiał źródłowy dla przeprowadzenia badania kontrolnego dla zweryfikowania wyniku wcześniejszego badania organu*. Tym samym, w niniejszej sprawie istnieje jeden dowód świadczący o niezgodności miodu manuka z przepisami rozporządzenia w sprawie jakości handlowej miodu, ale wystarczający dla wydania rozstrzygnięcia w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej.

Podsumowując, Prezes UOKiK nie podziela stanowiska strony, że w niniejszym postępowaniu stan faktyczny sprawy wymagał uzupełnienia o dodatkowe dowody w postaci wyników badań przeprowadzonych u innego przedsiębiorcy (byłego współnika męża strony). Dopuszczenie ww. dowodów nie mogło przyczynić się do wyjaśnienia niniejszej sprawy, której przedmiotem było w istocie sprawdzenie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych wprowadzonych do obrotu przez stronę – a nie inny podmiot. Niezależnie od powyższego, należy ponownie wskazać, że badania na które powołuje się strona, dotyczyły innej partii niż w niniejszej sprawie, a ponadto, wbrew twierdzeniu strony, nie wykazały prawidłowej liczby diastazowej miodu manuka.

Także podniesiona w odwołaniu okoliczność, iż działalność strony związana z wprowadzaniem do obrotu miodów stanowiła niejako konieczną kontynuację działalności jej zmarłego nagle i niespodziewanie męża, nie zasługuje na uwzględnienie w niniejszej sprawie. To przedsiębiorca Lucyna Danek prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Lucyna Danek PRONATURES w Górnej Wsi wprowadziła do obrotu detalicznego zakwestionowany miód manuka w skontrolowanej placówce, oferując go konsumentom po cenie 219 zł za opakowanie 500 g. Tym samym strona przyjęła na siebie odpowiedzialność za zapewnienie zgodności tego produktu z prawem żywnościowym, w tym rozporządzeniem w sprawie jakości handlowej miodu, wynikającą z przepisu art. 17 ust. 1 rozporządzenia nr 178/2002.

Prezes UOKiK wskazuje, że organ wymierzający karę w oparciu o przepis art. 40a ust. 1 pkt 3 lub 4 ustawy o jakości handlowej nie jest zobligowany do wykazania winy podmiotu, który wprowadził do obrotu artykuł nieodpowiadający jakości handlowej lub zafałszowany (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 sierpnia 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 894/10). Odpowiedzialność określona w tych przepisach ma charakter obiektywny, natomiast przesłanką jej przyjęcia jest tylko fakt wprowadzenia do obrotu produktów o niewłaściwej jakości handlowej (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 maja 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 126/10). Ponadto wymierzona stronie kara pieniężna jest konsekwencją niedopełnienia przez stronę jej własnych obowiązków wynikających z art. 17 ust. 1 rozporządzenia nr 178/2002, co zostało stwierdzone w toku kontroli przeprowadzonej wyłącznie w placówce handlowej prowadzonej przez stronę. Przedsiębiorca Lucyna Danek prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Lucyna Danek PRONATURES w Górnej Wsi powinna upewnić się, że wprowadzany przez nią do obrotu miód manuka spełnia wymagania podstawowego dla miodów aktu prawnego, tj. rozporządzenia w sprawie jakości handlowej miodu.

Prezes UOKiK wyjaśnia, że w prawie żywnościowym pojęcie „wprowadzania do obrotu” dotyczy każdego etapu obrotu (w tym sprzedaży detalicznej, także przez Internet) i nie jest zawężone jedynie do pierwszego wprowadzenia na rynek przez producenta, czy też importera. Pojęcie „obrotu” zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 4 ustawy o jakości handlowej jako czynności w rozumieniu art. 3 pkt 8 rozporządzenia nr 178/2002, gdzie czynnością jest „wprowadzenie na rynek” i oznacza posiadanie żywności w celu sprzedaży, z uwzględnieniem oferowania do sprzedaży lub innej formy dysponowania, bezpłatnego lub nie oraz sprzedaż, dystrybucję i inne formy dysponowania. W rozumieniu tego przepisu, strona –

co nie jest przez nią kwestionowane – wskazany w zaskarżonej decyzji produkt posiadała w celu sprzedaży, a więc wprowadziła go do obrotu, nawet jeżeli swoją decyzję o rozpoczęciu działalności gospodarczej w tym zakresie podjęła w wyniku okoliczności życiowych.

Potwierdzeniem tej zasady jest konstrukcja przepisu art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, który przewiduje wymierzenie kary pieniężnej w każdym przypadku stwierdzenia czynu polegającego na wprowadzeniu do obrotu artykułów rolno-spożywczych nieodpowiadającego jakości handlowej. Karę pieniężną z tego tytułu mogą ponieść wszystkie podmioty, które wprowadziły ten produkt do obrotu. Należy jednak zaznaczyć, że decyzja o wymierzeniu kary pieniężnej opiera się o stan faktyczny zastany u tego przedsiębiorcy, którego działalność na rynku żywnościowym podlega kontroli organu. W niniejszej sprawie Małopolski WIIH prawidłowo wydał zaskarżoną decyzję na podstawie stanu faktycznego stwierdzonego u kontrolowanego przedsiębiorcy – Lucyny Danek prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Lucyna Danek PRONATURES w Górnej Wsi.

Następnie w odwołaniu strona podniosła, że wynik dotyczący nieprawidłowej liczby diastazowej miodu manuka należało uznać za zdarzenie o charakterze losowym.

Argument ten nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ zbadana przez organ pierwszej instancji próbka reprezentowała (zgodnie z oświadczeniem kontrolowanego przedsiębiorcy) całą ww. partię miodu manuka stwierdzoną w skontrolowanej placówce należącej do strony. Inaczej ujmując, stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła całej tej partii. Ponadto, z punktu widzenia konsumenta, który dokonuje zakupu miodu w cenie 219 zł za opakowanie 500 g (tak jak przedmiotowy miód manuka), nie jest istotna przyczyna odstępstwa od jakości handlowej.

Reasumując organ drugiej instancji stwierdził, że okoliczności wskazane w odwołaniu nie miały znaczenia dla stanu faktycznego sprawy i, wbrew stanowisku strony, nie mogły wpłynąć na zmianę rozstrzygnięcia, które zapadło w pierwszej instancji. W związku z tym, zarzut odwołania dotyczący naruszenia przepisów postępowania zawartych w art. 7 i 77 Kpa nie zasługuje na uwzględnienie przez Prezesa UOKiK.

Podsumowując przeprowadzone rozważania należy stwierdzić, że wymierzenie kary pieniężnej przez organ pierwszej instancji, jak i ustalenie jej wysokości, należy uznać za prawidłowe. Nie zasługuje zatem na uwzględnienie wniosek odwołującej się strony o uchylenie zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania w sprawie, ani o uchylenie decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji.

Odnosząc się do pisma strony z 9 maja 2016 r., w którym wnosi ona o zmianę lub uchylenie decyzji na podstawie art. 40a ust.5c ustawy o jakości handlowej, Prezes UOKiK stwierdził, że stan faktyczny sprawy nie daje podstaw do zastosowania wskazanego przez stronę przepisu. Czyn popełniony przez stronę stanowił istotne naruszenie interesów konsumentów z punktu widzenia przepisów o jakości handlowej, ponieważ wprowadziła ona do obrotu stosunkowo drogi o liczbie diastazowej dwukrotnie niższej od minimum ustalonego w przepisach rozporządzenia w sprawie jakości handlowej miodu (stwierdzono 4,3, przy wymaganiach nie mniej niż 8). Dodać należy, że liczba diastazowa świadczy o aktywności

enzymatycznej miodu i wskazuje na jego wartość biologiczną, która między innymi stanowi o tym, że miód jest nabywany przez konsumentów.

Stosownie do art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Krakowie w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary pieniężnej stanie się ostateczna.

W myśl art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.) wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności podatku (kary) lub rozłożyć zapłatę podatku na raty,
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Należy zaznaczyć, że kara pieniężna staje się zaległością w sytuacji, gdy nie zostanie uiszczona w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.).

z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski

